

Fundació Neus Català. Projecte Cultura i Comunitat

2025/2026

Amb la col·laboració:

Neus Català

Índex

- 1.** La Fundació
- 2.** Reptes
- 3.** Projectes de la Fundació
- 4.** Cultura i comunitat
- 5.** Objectius del projecte
- 6.** Propostes

La fundació

1. Introducció

1.1. La figura de Neus Català

Neus Català va néixer l'any 1915 als Guiamets, al Priorat, en el si d'una família pagesa. Ben aviat, es va despertar la seva consciència social que la portaria a assumir el compromís militant i a dedicar la seva vida a fer front al feixisme.

Trajectòria

Guerra d'Espanya: la Neus s'afilià a la Joventut Socialista Unificada, va cursar estudis d'infermeria, treballant a Barcelona i després a Premià de Dalt a la **Colònia Infantil les Acàcies**.

Retirada: a les acaballes de la guerra, la Neus va creuar a la frontera a peu des de Portbou, portant cap a França als **182 nens i nenes** de la colònia infantil. Van tardar quatre dies a arribar a el Voló caminant.

Resistència: a França, s'incorporà activament a la Resistència contra el nazisme, fet pel qual va ser capturada després que **un veí la delatés** a canvi de 6.000 francs el mes de novembre de 1943.

Deportació: després de passar per la presó a Limoges, on va ser torturada, va ser deportada al **camp d'extermini de Ravensbrück**. El mes de març de 1944 va ser traslladada al **camp de treball de Holleischen**.

Alliberament: la Neus i les seves companyes es van conjurar per explicar què havia passat. La Neus va implicar-se en la **lluita antifranquista** amb el PSUC, des de l'exili.

Retorn: la Neus segueix la seva vida política primer al PSUC i després al Partit dels i les Comunistes de Catalunya. Va fer un **llibre sobre la deportació de 50 dones** republicanes i creà l'Amical de Ravensbrück

La lluita contra el feixisme i el compromís col·lectiu amb la classe treballadora van marcar la vida de la Neus.

Neus Català amb Montserrat Roig, en la inauguració d'un monument als republicans espanyols refugiats a França

1.2. La Fundació i els seus objectius

Neus Català és una figura de país que simbolitza la millor tradició democràtica i republicana de Catalunya. Ella formà part d'una generació de lluitadores amb qui sempre estarem en deute. Els elements que defineixen la vida de la Neus, com la d'altres lluitadores, són els que guien la Fundació.

Elements que defineixen a la Neus

La Neus i la lluita antifeixista

La Neus i la lluita per la pau

La Neus i la lluita per l'emancipació de la dona

La Neus i la militància comunista

La Fundació Neus Català té per objectiu reivindicar la vida i lluita de Neus Català i ser un espai de trobada per a la creació de pensament crític i emancipador.

Objectius de la Fundació Neus Català

Memòria democràtica i lluita antifeixista: *difondre el llegat de la Neus i articular la lluita contra l'extrema dreta actual.*

Espai per a les idees: *promoure l'anàlisi, la formació i la difusió de les idees emancipadores.*

Anàlisi de les necessitats de país: *construir un espai de trobada per a analitzar les necessitats i reptes de les classes populars.*

La Fundació té per objectiu reivindicar la figura de Neus Català i ser un espai per lluitar contra l'extrema dreta.

Neus Català mostrant la seva exposició "Nosaltres i moltes més (espanyoles a la Resistència de França i als camps d'extermini nazis)".

Reptes

2. Reptes

El principal repte de la Fundació és potenciar entre els veïns i veïnes la figura de Neus Català per fer front als discursos d'odi de l'extrema dreta.

Impulsar la memòria històrica democràtica

Situar la memòria democràtica i els valors republicans com a pilars fonamentals d'una ciutadania crítica i conscient de la societat que la rodeja, tenint especial cura de la memòria de les dones.

Situar l'antifeixisme com a base de la democràcia

Col·locar la lluita contra el feixisme i els seus valors com a elements estructurals de la cultura democràtica, per tal d'aïllar i combatre a l'extrema dreta i treballar per a l'aprofundiment de la democràcia.

Crear espais comunitaris per a la cultura crítica

Donar lloc a la creació i consolidació d'espais comunitaris per a la reflexió i generació de cultura crítica, per tal d'empoderar a veïns i veïnes i crear un pensament emancipador.

Projectes de la Fundació

3. Projectes de la Fundació

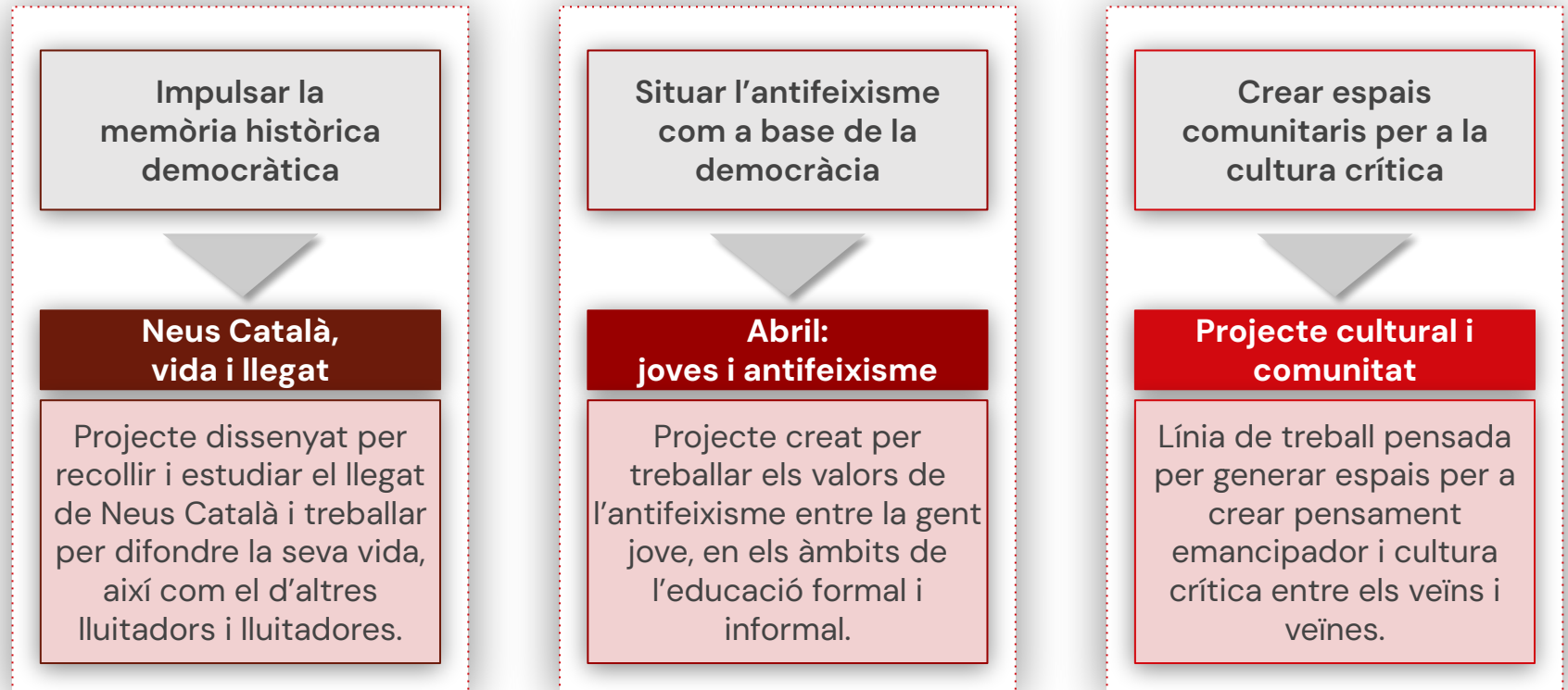
3.1. Els tres grans projectes

Els objectius de la Fundació Neus Català es concreten en tres **eixos de treball** derivats dels reptes definits anteriorment, creant així, de forma planificada, un projecte per respondre a cadascuna de les tres necessitats.

— REPTES —

— PROJECTES —

Eixos de treball

**Cultura i
comunitat**

4. Finalitat

Cultura i comunitat té com a finalitat enfortir la cohesió social, la participació ciutadana i la memòria democràtica als territoris on s'implementa. El projecte s'adreça principalment a la ciutadania dels barris i municipis on participa, especialment joves, dones, persones grans, persones migrades i col·lectius populars, amb la voluntat de generar espais de trobada, expressió i reflexió compartida.

El projecte parteix d'un enfocament feminista, antifeixista, inclusiu i de drets humans, que entén la cultura no com un producte de consum, sinó com un procés col·lectiu de construcció de sentit, identitat i comunitat. A través de la presència en festes majors, actes populars i activitats pròpies. *Cultura i comunitat* apropa la cultura crítica i la memòria democràtica a espais quotidians, accessibles i no institucionals.

Objectius del projecte

5. Objectius

Objectius generals

La finalitat global del projecte *Cultura i comunitat* és **enfortir la cohesió social, la participació ciutadana i la cultura democràtica** als territoris on s'implementa, mitjançant la cultura comunitària, la memòria democràtica i el pensament crític.

El projecte vol contribuir a generar **comunitats més cohesionades, inclusives i conscients**, on les persones de diferents orígens, edats, identitats i trajectòries vitals es reconeixin com a part d'un col·lectiu compartit, amb capacitat d'incidir en el seu entorn social i cultural.

A través d'activitats culturals obertes, participatives i arrelades al territori, el projecte aspira a:

Reduir la fragmentació social.

Ampliar l'accés i la participació en la vida cultural.

Reforçar els valors de la igualtat, la justícia social, la memòria democràtica i la sobirania col·lectiva.

Objectius específics

Xarxa territorial activa. Generar espais de trobada cultural comunitària durant el període d'execució del projecte, mitjançant la participació en festes majors, esdeveniments comunitaris i activitats pròpies.

Participació comunitària diversa.

Fomentar la participació activa d'un mínim de 500 persones en les activitats del projecte durant l'any, amb una representació diversa pel que fa a edat, gènere, origen i trajectòria social.

Inclusió de col·lectius infrarepresentats. Incrementar la presència de col·lectius infrarepresentats fins a almenys un 40% del total de participants en les activitats del projecte.

Cultura i memòria democràtica viva. Desenvolupar almenys 10 activitats culturals i de memòria democràtica que incorporin el debat crític, els relats comunitaris i la recuperació de memòries silenciades al llarg del període del projecte.

Aliances comunitàries sòlides.

Consolidar una xarxa de com a mínim 10 entitats col·laboradores (entitats veïnals, AFAs, col·lectius culturals i socials) implicades activament en l'organització o difusió de les activitats.

Espais segurs i igualitaris. Garantir l'aplicació efectiva del pla d'igualtat i del protocol contra l'assetjament i les LGTBIfòbies en el 100% de les activitats del projecte.

Creixement i consolidació territorial. Augmentar en un 20% la presència territorial del projecte en relació amb l'any anterior, incorporant nous barris, municipis o festes populars a la xarxa del projecte.

Propostes

6.1 Feminisme

L'amor romàntic

A partir del visionat d'un videoclip de Taylor Swift, l'activitat proposa analitzar una relació de parella des d'una mirada crítica sobre l'amor romàntic. Mitjançant l'anàlisi de les situacions i comportaments que s'hi representen, es genera un espai de debat col·lectiu per identificar quines dinàmiques reconeixem en el nostre dia a dia, com influeixen les representacions culturals en la manera com ens vinculem i quines expectatives projectem sobre les relacions. L'objectiu és reflexionar, des dels feminismes, sobre com construir relacions més sanes, conscients i lliures de violències.

6.2 Moviment Obrer

Drets laborals bàsics: eines per a la lluita quotidiana

Aquesta càpsula formativa té com a objectiu dotar la ciutadania d'eines pràctiques per conèixer i defensar els drets laborals bàsics en el dia a dia, així com introduir nocions d'organització i lluita sindical. La sessió aborda els drets laborals com a conquestes històriques de la classe treballadora, fruit del conflicte i de la lluita col·lectiva, i no com a concessions del sistema capitalista. A través d'una mirada crítica, es posa de manifest el caràcter no neutral dels drets laborals i la necessitat d'organitzar-se per defensar-los i ampliar-los.

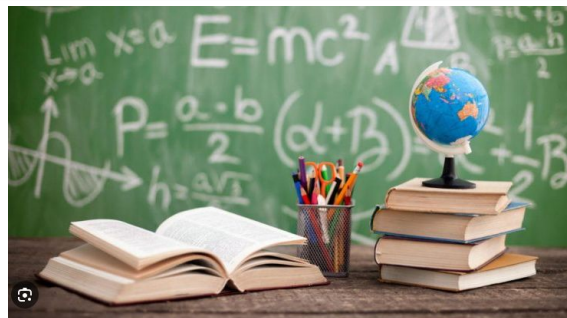

6.3 Educació

Abril: educació antifeixista

Aquesta càpsula formativa aborda l'educació antifeixista a partir del Projecte Abril, una iniciativa que parteix de la convicció que l'antifeixisme no pot ser només reactiu, sinó que ha de construir-se com una cultura compartida i un ecosistema comunitari capaç de sostenir les persones joves abans que els discursos d'odi hi arrelin.

El Projecte Abril treballa de manera integral i coordinada en tres dimensions educatives, educació formal, no formal i informal, entenent que la prevenció dels discursos d'odi passa per reforçar les xarxes educatives, afectives i comunitàries que envolten els joves. A través d'aquesta mirada, la càpsula reflexiona sobre com generar entorns educatius que ofereixin vincles, referents positius, suport emocional i material, oportunitats reals i un sentit de pertinença, com a eines clau per construir futurs dignes i frenar l'avenç dels discursos d'odi.

6.4 Medi ambient

Sobirania alimentària i Mercosur

T'interessa entendre què hi ha darrere del que mengem? En aquesta càpsula formativa sobre Sobirania Alimentària analitzarem com el model agroindustrial global i acords comercials com el tractat entre la Unió Europea i el Mercosur impacten la pagesia, el medi ambient i els nostres drets com a consumidores. Parlarem de justícia social, sostenibilitat, economia local i alternatives reals per avançar cap a un sistema alimentari més just, saludable i arrelat al territori. Una proposta crítica i transformadora per repensar el futur de l'alimentació.

6.5 Internacional

Veneçuela

En aquesta càpsula ens endinsarem en la realitat veneçolana més enllà dels titulars, explorant el seu procés polític recent, la crisi econòmica, les sancions internacionals i els reptes socials que afronta el país. Posarem el focus en les causes estructurals de la situació actual i en com aquesta afecta el dia a dia de la població. Una proposta per comprendre la complexitat del context veneçolà amb mirada crítica i informada.

Palestina

Aquesta càpsula ofereix una aproximació rigorosa i contextualitzada a la realitat palestina, abordant el seu recorregut històric, la situació política actual i l'impacte del genocidi en la vida quotidiana de la població. Analitzarem les dinàmiques d'ocupació, resistència i vulneració de drets, així com el paper de la comunitat internacional. Un espai per entendre les arrels del genocidi i escoltar les veus que sovint queden fora dels grans relats mediàtics.

6.5 Internacional

ESBEC 37

A partir del visionat del documental *ESBEC 37*, l'activitat proposa una aproximació a l'experiència d'educació de joves a Burkina Faso durant el període Sankara–Fidel. La càpsula ofereix un espai de reflexió sobre l'educació com a eina d'emancipació col·lectiva, posant en relació els processos educatius amb els projectes polítics transformadors, l'internacionalisme i la construcció de sobirania populars. A través del debat, es connecta aquesta experiència històrica amb els reptes educatius i polítics del present.

Amb la col·laboració:

